

Netwerkindicatoren Dementie 2016

Individuele rapportage:
Netwerk Dementie Drenthe
december 2016

**Samen sterk:
Goed voorbeeld doet goed volgen!**

Inleiding

Voor u liggen de resultaten van de meting ‘Netwerkindicatoren Dementie in 2016’ voor uw netwerk. Vilans heeft deze meting in het voorjaar van 2016 uitgevoerd in opdracht van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS). De Zorgstandaard Dementie (ZSD, 2013) en de zes domeinen die hierin centraal staan vormen de basis voor deze meting. Een zevende domein (cliënt- en mantelzorgersperspectief) is hier in 2014 aan toegevoegd op advies van de klankbordgroep.

De vragenlijst is in april 2016 digitaal uitgezet bij 79 netwerken dementie in Nederland. Er bleken 3 netwerken opgeheven te zijn en 4 netwerken te zijn samengevoegd met andere netwerken. Daarnaast hebben we 11 netwerken niet kunnen benaderen, omdat er wisseling van de wacht was van ketenregisseurs, en de nieuwe ketenregisseur nog niet (bij ons) bekend was. In totaal konden we 61 netwerken benaderen met de vraag de vragenlijst in te vullen. Hiervan vulden er 49 de vragenlijst in. Dit komt neer op een respons van 80%.

In deze rapportage vindt u de resultaten van uw eigen netwerk en de resultaten van alle 49 netwerken die de vragenlijst hebben ingevuld. Deze rapportage is vooral bedoeld om de resultaten van uw netwerk te vergelijken met de resultaten van alle netwerken samen. Uw individuele resultaten zijn geel gemarkeerd, zodat u deze makkelijk terug kunt vinden. **LET OP: Het kan zijn dat u in sommige tabellen geen geel gemarkeerde resultaten ziet. Als dit zo is, dan betekent dit dat deze vraag niet is ingevuld door uw netwerk.**

Voorbeeld: Mate van inzicht op de omvang van de doelgroep

	Omvang van doelgroep	
	Aantal netwerken	% netwerken
Helemaal niet	2	4
Een klein beetje	12	25
Vrijwel volledig	26	53
Helemaal wel	9	18

Bovenstaand voorbeeld betekent dat uw netwerk tot de 26 netwerken behoort (53% van de 49 netwerken) die hebben aangegeven ‘vrijwel volledig’ zicht te hebben op de omvang van de doelgroep.

Naast deze individuele rapportage voor uw netwerk is er een uitgebreide rapportage “Netwerkindicatoren Dementie 2016 - Samen sterk: Goed voorbeeld doet goed volgen” met de resultaten van alle 49 netwerken samen gepubliceerd. In dat rapport vindt u naast de resultaten, conclusies en aanbevelingen, maar ook diverse voorbeelden. Deze kunnen u inspireren voor uw eigen netwerk.

Resultaten

Hieronder presenteren we de resultaten geordend naar de zeven domeinen.

- 1. Vroege ondersteuning en preventie:**
Afspraken met gemeenten over informatie, voorlichting en steun en de wijze van samenwerking met gemeenten
- 2. Diagnostiek:**
Zicht op omvang van doelgroep en zorgvraag, specifiek aanbod en huidig beleid, de aanwezigheid van een registratiepunt en het gebruik hiervan.
- 3. Casemanagement:**
Het aantal cliënten met casemanagement, het gebruik van een integraal zorgplan, de financiering van casemanagement en de tevredenheid over het casemanagement.
- 4. Behandeling, begeleiding en steun:**
De aanwezigheid van samenwerkingsafspraken.
- 5. Levering zorg en diensten:**
Onder meer de aanwezigheid van vormen van respijtzorg en crisishulp, of dit aanbod voldoende is.
- 6. Ketenzorg bij dementie:**
Alles wat komt kijken bij de organisatie en borging van de keten zoals het draagvlak, de gezamenlijke afspraken, verantwoordelijkheden en doelen, ketenpartners.
- 7. Cliënt- en mantelzorgersperspectief:**
De nadruk ligt op de Dementiemonitor Mantelzorg en het monitoren van de belasting van de mantelzorgers.

Domein 1: Vroege ondersteuning en preventie

De netwerken gaven aan welke activiteiten voor voorlichting, steun en informatie aanwezig zijn in hun netwerk. In figuur 1 vindt u een overzicht.

Figuur 1

	Aantal netwerken	% netwerken
Voorlichten over dementie bij maatschappelijke gezondheidsorganisaties	49	100
Organiseren van laagdrempelige informatiebijeenkomsten voor mensen met dementie en naasten	49	100
Organiseren van lotgenotencontact	48	98
Aanbieden van psycho-educatie	46	94
Geven van publieksvoorlichting in artikelen, op een website of via regionale media berichten	46	94
Activiteiten gericht op herkenning van dementie	44	90
Activiteiten gericht op taboeverkleining	43	88
Sociale kaart die informatie geeft over dementie	36	74
Voorlichting geven over respijtzorg in de regio	34	69
Centraal informatiecentrum voor dementie	23	47

Domein 2: Diagnostiek

De netwerken hebben aangegeven in welke mate zij inzicht hebben in de omvang en zorgvraag van de doelgroep (mensen met dementie binnen de regio waarin het netwerk werkzaam is). In figuur 2 vindt u een overzicht.

Figuur 2

	Omvang van doelgroep		Inzicht in zorgvraag	
	Aantal netwerken	% Netwerken	Aantal netwerken	% netwerken
Helemaal niet	2	4	0	0
Een klein beetje	12	25	5	10
Vrijwel volledig	26	53	42	86
Helemaal wel	9	18	2	4

De netwerken hebben aangegeven voor welke doelgroepen zij specifiek beleid hebben en voor wie er in de regio specifieke activiteiten zijn. In Figuur 3 vindt u een overzicht.

Figuur 3

	Specifiek beleid		Specifieke activiteiten	
	Aantal netwerken	% netwerken	Aantal netwerken	% netwerken
Dementie op jonge leeftijd (<65 jaar)	22	45	32	65
Verstandelijke beperking en dementie	3	6	14	29
Migranten met dementie	7	14	10	20
Geen	23	47	12	25
Anders	7	14	4	8

De netwerken hebben aangegeven of zij een cliëntvolgend en/of één centraal registratiepunt hebben voor mensen met dementie, of het centraal registratiesysteem door de netwerkpartners wordt gebruikt en of het systeem het doel realiseert. In figuur 4 vindt u een overzicht.

Figuur 4

	Aantal netwerken	% netwerken
Netwerken die de dementiemonitor tweejaarlijks i.s.m. Alzheimer NL uitvoeren binnen het netwerk	46	100
Netwerken die de resultaten van de dementiemonitor tweejaarlijks evalueren binnen het netwerk	44	96
Netwerken die aangeven dat de resultaten van de dementiemonitor helpen het netwerk te verbeteren	43	94
Netwerken die acties hebben ondernomen n.a.v. de evaluatie van de dementiemonitor	34	74

Domein 3: Casemanagement

De netwerken hebben aangegeven of alle thuiswonende mensen met dementie die bekend zijn in het netwerk casemanagement hebben. In figuur 5 vindt u een overzicht.

Figuur 5

	Aantal netwerken	% netwerken
Ja, allemaal	12	25
Ja, de meesten wel	27	55
Nee, een klein deel niet	5	10
Nee, veel niet	1	2
Weet ik niet	4	8

De netwerken hebben aangegeven hoeveel personen met de diagnose dementie binnen vier weken na start van het diagnosetraject casemanagement krijgen. In figuur 6 vindt u een overzicht.

Figuur 6

	Aantal netwerken	% netwerken
0-20%	2	4
20-40%	3	6
40-60%	7	14
60-80%	9	18
80-100%	20	41
Onbekend	8	16

De netwerken hebben aangegeven bij welke organisatie(s) degene die casemanagement uitvoert in dienst is. In figuur 7 vindt u een overzicht.

Figuur 7

	Aantal netwerken	% netwerken
Zorgverlener (VVT)	47	96
GGZ instelling	14	29
Ziekenhuis	6	12
Anders	4	8
Welzijnsinstelling	3	6
Onafhankelijke organisatie	2	4
Netwerk dementie	2	4
Gemeenten	1	2
Eerstelijnszorgaanbieder	1	2

Sinds de veranderingen van betaaltitel kunnen bijvoorbeeld ook wijkverpleegkundigen casemanagement uitvoeren. De netwerken hebben aangegeven welke personen casemanagement uitvoeren. In figuur 8 vindt u een overzicht.

Figuur 8

		Wijkverpleegkundigen	
		Nee	Ja
Casemanagers zoals deze was vormgegeven voor de veranderingen op 1 januari 2015	Nee	1	3
	Ja	23	22

De netwerken hebben aangegeven welk opleidingsniveau de personen die casemanagement uitvoeren hebben. In figuur 9 vindt u een overzicht.

Figuur 9

	Aantal netwerken	% netwerken
Alle casemanagers hebben minimaal HBO+ opleiding afgerond	36	74
Niet alle casemanagers hebben minimaal HBO+ opleiding afgerond	11	22
Onbekend	2	4

Figuur 10 geeft per ervaren caseload weer hoeveel mensen de persoon die de functie casemanagement uitvoert zoals in de situatie voor 1 januari 2015 gemiddeld begeleidt. Uw netwerk begeleidt gemiddeld onbekend aantal mensen per fte casemanager.

Figuur 10

Het aantal mensen dat begeleiding krijgt van een casemanager				
		Gemiddeld	Minimum	Maximum
Ervaren caseload	Te hoog	onbekend aantal	50	100
	Gewenst	onbekend aantal	12	70
	Te laag	onbekend aantal	10	10

Domein 4: Behandeling, begeleiding en steun

De netwerken hebben aangegeven over welke onderwerpen er afspraken zijn gemaakt tussen de netwerkpartners. In figuur 11 vindt u een overzicht.

Figuur 11

	Aantal netwerken	% netwerken
Casemanagement	47	96
Signalen en (de route van) verwijzen bij cognitieve problemen	45	92
Wijze van diagnostiek	40	82
Vervolgtraject na de diagnostiek	40	82
Crisisopvang	38	78
(Route) verwijzing en transfer van mensen met dementie	30	60
Dagactiviteiten	28	57
Organisatie en invulling van respijtzorg en bemoeizorg	20	41
Procedures voor uitwisseling cliëntinformatie	19	39
Aangepast wonen	10	20

Domein 5: Levering zorg en diensten

De netwerken hebben een schatting gemaakt bij hoeveel procent van het totaal aantal mensen met dementie dat bekend is in het netwerk er sprake is geweest van een crisisopname. In figuur 12 vindt u een overzicht.

Figuur 12

	Aantal netwerken	% netwerken
0-20%	21	72
20-40%	7	24
40-60%	1	3

De netwerken hebben een schatting gemaakt bij hoeveel procent van het totaal aantal personen met dementie bij wie sprake was van een crisisopname zij binnen 24 uur een oplossing vonden op de juiste plek. In figuur 13 vindt u een overzicht.

Figuur 13

	Aantal netwerken	% Netwerken
0-20%	4	14
20-40%	3	10
40-60%	4	14
60-80%	7	24
80-100%	11	38

De netwerken hebben een schatting gemaakt hoeveel procent van de mensen met dementie met indicatie voor verblijf binnen een maand zijn geplaatst. In figuur 14 vindt u een overzicht.

Figuur 14

	Aantal netwerken	% netwerken
0-20%	7	26
20-40%	4	15
40-60%	7	26
60-80%	4	15
80-100%	5	19

De netwerken hebben aangegeven welke vormen van respijtzorg voor mantelzorgers van mensen met dementie de netwerkpartners binnen het netwerk aanbieden. In figuur 15 vindt u een overzicht.

Figuur 15

	Aantal netwerken	% netwerken
Dagbehandeling	48	98
Mogelijkheid tot tijdelijk verblijf (incl, overnachting)	48	98
Individuele begeleiding bij activiteiten thuis	45	92
Ontmoetingscentra	44	90
Mogelijkheid van vakantie opnames (incl. overnachting)	42	86
Welzijnsactiviteiten en sport	41	84
Oppasservice	35	71
Ondersteunende technologie	32	66
Religieuze en spirituele activiteiten	17	34
Anders	9	18

De netwerken hebben aangegeven of het aanbod aan activiteiten voor mantelzorgers volgens hen voldoet aan de vraag. In figuur 16 vindt u een overzicht.

Figuur 16

	Aantal netwerken	% netwerken
Aanbod sluit onvoldoende aan op de vraag (N=49)	18	37
Aanbod sluit voldoende aan op de vraag (N=49)	23	47
Onbekend (N=49)	8	16

Van de 49 netwerken geeft de meerderheid (N=32, 65%) aan dat mantelzorgers volgens hen onvoldoende gebruikmaken van de activiteiten die hen ontlasten. Zij geven hiervoor verschillende redenen. In figuur 17 vindt u een overzicht.

Figuur 17

	Aantal netwerken	% netwerken
Drempel om gebruik te maken van respijtzorg ligt te hoog	24	75
Er wordt slechts indicatie gegeven voor een beperkt aantal dagdelen	24	75
Activiteiten sluiten niet aan bij de behoeften van de doelgroep	19	59
Activiteiten zijn onvoldoende bekend bij de doelgroep	17	53
Te hoge eigen bijdrage	17	53
Er wordt geen indicatie gegeven	15	47
Professionals zijn onvoldoende op de hoogte van sociale kaart	7	22

Domein 6: Ketenzorg bij dementie

De netwerken hebben aangegeven welke partijen vertegenwoordigd zijn in het netwerk en welke rol zij hebben. In figuur 18 vindt u een overzicht.

Figuur 18

	Is netwerkpartner	Heeft bestuurlijk commitment	Stelt tijd beschikbaar	Stelt middelen beschikbaar
	Aantal (%) netwerken	Aantal (%) netwerken	Aantal (%) netwerken	Aantal (%) netwerken
Zorgaanbieders / VVT (N=49)	49 (100)	44 (90)	43 (88)	35 (71)
Welzijnsaanbieder (N=46)	42 (91)	31 (67)	37 (80)	12 (26)
Gemeenten (N=42)	33 (79)	22 (52)	31 (74)	14 (33)
Ziekenhuis (N=45)	44 (98)	36 (80)	33 (73)	19 (42)
Huisartsen (N=39)	36 (92)	31 (80)	25 (64)	6 (15)
GGZ-instelling (N=46)	46 (100)	36 (78)	33 (72)	22 (48)
Zorgverzekeraar / zorgkantoor (N=33)	16 (49)	12 (36)	16 (49)	20 (61)
Vrijwilligersorganisatie (N=35)	29 (83)	23 (66)	25 (71)	7 (20)
Belangenbehartigers (N=45)	42 (93)	34 (76)	38 (84)	4 (9)
Zorgcoöperatie / burgerinitiatief (N=3)	2 (67)	0 (0)	2 (67)	1 (33)
Anders, namelijk (N=8)	8 (100)	5 (63)	6 (75)	3 (38)

De samenwerking tussen de partijen in het netwerk leggen de netwerken op verschillende manieren vast. In figuur 19 vindt u een overzicht.

Figuur 19

	Aantal netwerken	% netwerken
Formeel samenwerkingsverband	27	55
Informeel samenwerkingsverband	7	14
Met een deel van de partijen een formeel samenwerkingsverband met het andere deel een informeel samenwerkingsverband	15	31

De ontwikkeling van netwerkzorg kent verschillende ontwikkelingsfasen. De netwerken hebben aangegeven in welke fase zij zich nu bevinden en in welke fase zij zich in 2014 (vorige meting) bevonden. In figuur 20 vindt u een overzicht.

Figuur 20

	2014		Nu	
	Aantal netwerken	% netwerken	Aantal netwerken	% netwerken
Fase 1: Initiatief- en ontwerpfase (N=4)	3	7	1	2
Fase 2: Experiment- en uitvoeringsfase (N=19)	17	38	7	14
Fase 3: Uitbouw- en monitoringsfase (N=33)	22	49	27	55
Fase 4: Verduurzamings- en transformatiefase (N=14)	3	7	14	29
<i>Totaal</i>	<i>45</i>	<i>100</i>	<i>49</i>	<i>100</i>

Domein 7: Cliënt- en mantelzorgersperspectief

De netwerken hebben aangegeven op welke manier zij de mantelzorgers monitoren, in figuur 21 vindt u een overzicht.

Figuur 21

	Aantal netwerken	% netwerken
Uitkomstindicatoren Dementie worden binnen het netwerk gemeten	21	43
Het netwerk gebruikt andere instrumenten om de overbelasting van mantelzorgers te meten	34	69
Het netwerk gebruikt andere instrumenten om de kwaliteit van leven van mantelzorgers te meten	18	37
Er zijn afspraken gemaakt over de frequentie van monitoren van mantelzorgers	25	51

De netwerken hebben aangegeven of zij tweejaarlijks de Dementiemonitor Mantelzorg uitvoeren en wat zij vervolgens met de resultaten doen. In figuur 22 vindt u een overzicht.

Figuur 22

	Aantal netwerken	% netwerken
Netwerken die de dementiemonitor tweejaarlijks i.s.m. Alzheimer NL uitvoeren binnen het netwerk	46	100
Netwerken die de resultaten van de dementiemonitor tweejaarlijks evalueren binnen het netwerk	44	96
Netwerken die aangeven dat de resultaten van de dementiemonitor helpen het netwerk te verbeteren	43	94
Netwerken die acties hebben ondernomen n.a.v. de evaluatie van de dementiemonitor	34	74

Ter afsluiting

Wij hopen dat deze individuele rapportage u inzicht heeft gegeven in wat uw netwerk zoal doet en wat andere netwerken doen. Naast deze individuele rapportage voor uw netwerk is er een uitgebreide rapportage *“Netwerkindicatoren Dementie 2016 - Samen sterk: Goed voorbeeld doet goed volgen”* met de resultaten van alle 49 netwerken samen gepubliceerd.

De uitgebreide rapportage bestaat uit een management samenvatting, omschrijving van de meting, resultaten van de meting en de daarbij horende samenvatting en conclusies.

Verder delen we in de uitgebreide rapportage ervaringen, voorbeelden en ideeën uit de ingevulde vragenlijsten ter illustratie. Op die manier kunt u en alle andere netwerken van elkaar leren, want goed voorbeeld doet goed volgen!

Dit rapport is opgesteld door:
Dr. Cynthia Hofman, Dr. Margreet Reitsma,
Else Stapersma, MSc, Corine van Maar, MBA
Onderzoeker / Adviseurs van Vilans

Voor vragen kunt u contact met ons opnemen. Stuur een mail naar netwerkdementie@vilans.nl

vilans.nl

Utrecht, 6 december 2016

Vilans
Postbus 8228, 3503 RE Utrecht
Telefoon 030 789 2300
www.vilans.nl

Vilans